

Sensoryel Şaşılıklar Ameliyat Sonrası Sıklıkla Nüks Etmez

Sensorial Strabismus do not Recur Frequently After Surgical Cure

Hüseyin Bayramlar, Remzi Karadağ, Ünsal Sarı, Yaşar Dağ
Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Sayın Editör,

Dr. Yurdakul'un¹ ilgiyle okuduğumuz makalesi hakkında bazı yorumlarda bulunmak istiyoruz. Öncelikle yazının başlığı her iki gözü de az gören hastalar üzerinde çalışıldığı intibası uyandırmaktadır. Makalenin özet, yöntem ve tartışmasında da aynı durum söz konusu olup, hastaların tek gözlerinde mi yoksa iki gözlerinde de mi görme azlığı olduğu anlaşılmamaktadır. Oysa bu ikisi birbirinden oldukça farklı durumlardır. Dr. Yurdakul'un çalışmasındaki olgu sayısı ve kendi pratiğimize bakarak kanaatimiz odur ki, bu çalışma bir gözü az gören hastalardaki sensoryel şaşılıklı bireyleri içeriyor olmalıdır. Zira her iki gözü de az gören bu sayıda hastada şaşılık ameliyat serisi elde etmek pek kolay olmasa gerekir.

Bu farkın başlıkta ve metinde belirtilmesi ileride yazıya yapılacak atıflar için de önemlidir. Aynı konu üzerindeki benzer bir çalışmamızda biz de böylesi bir yanlışlık yaptığımız için literatür taramasında, uygun anahtar kelimeleri verdiğimizde bile ilgili çalışmamıza ulaşamamaktayız.²

Dr. Yurdakul'un çalışması, günlük pratiğimizde sıklıkla karşılaştığımız bir yanlış uygulamayı göz önüne getirdiği için önemlidir. Şöyle ki: Bir gözü az gören sensoryel şaşılıklı hastaların önemli bir kısmı, kendilerine şaşılık cerrahisi önerdiğimizde, daha önce gittiği doktorların kendilerine ameliyat olsa bile gözünün

yeniden kayacağını söylediklerini, o nedenle de ameliyat olmak istemediklerini bildirmektedirler. Oysa Dr. Yurdakul serisinde ortalama 3 yıl kadar bir takipte tek ameliyatla esotroplarda %74, ekzotroplarda %81 başarı bildirmektedir. Bizim 33 hastalık ve ortalama 4 yıllık takipli serimizde tek ameliyatla %88'lik başarı mevcuttur. Bu takip süreleri kısa da değildir. Bizim 10 yıl takip ettiğimiz ve ameliyat sonrasında şaşılığı nüks etmeyen hastamız da vardır.

Şaşılık cerrahisi hastanın hayatını veya görmesini tehdit eden ciddi komplikasyonların nadir görüldüğü bir cerrahidir. Görüldüğü gibi orta vadede nüks oranları da oldukça azdır. Yine de nüks ettiği durumlarda yeniden ameliyat şansı hemen her zaman bulunmaktadır. Hiçbir estetik sorunu olmayan insanların bile defalarca yüz estetik cerrahisi yaptırabildiği günümüzde, biz göz hekimlerinin sensoryel şaşılıklı hastalara yaklaşımımızı yeniden gözden geçirmemiz ve bu hastaları nüks endişesiyle ameliyattan uzaklaştırmamamız gerektiği kanaatindeyiz.

Kaynaklar

1. Yurdakul NS. Az gören olgularda şaşılık cerrahisi. Turk J Ophthalmol. 2013;43:313-6.
2. Bayramlar H, Gündüz A. Medium term outcomes of strabismus surgery in patients with monocular dense amblyopia. Saudi Med J. 2006;27:276-8.

Yazarın Cevabı:

Nazife Sefi-Yurdakul

İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göz Hastalıkları Kliniği, İzmir, Türkiye

Sayın Editör,

Bayramlar ve ark.'nın¹ "Az gören olgularda şaşılık cerrahisi" isimli makalemiz² ile ilgili yorumları değerlendirildi;

Çalışmayı planlarken görme azlığının tek veya iki taraflı olup olmamasına göre olgu ayırımı yapılmadığı için tüm olguları kapsayacak şekilde "Az gören olgularda şaşılık cerrahisi" başlığı kullanıldı. Herhangi bir nedenle görme azlığına sahip, 8 yaş ve üstünde, en az bir yıllık izlem süresine sahip horizontal şaşılık cerrahisi geçiren olgular (n=82) çalışmaya alındı. Yine de tek taraflı görme azlığına sahip olgular (n=66) çalışmanın çoğunu oluşturmaktaydı. İki taraflı görme azlığı olan olgu sayısı 16 idi.

Az gören gözlerin tekrar kayacağı düşüncesiyle ameliyatından kaçınılması ne yazık ki genel kabul gören bir düşüncedir. Bayramlar ve Gündüz'ün³ çalışmasında olduğu gibi duyuşal şaşılık olgularındaki başarı oranları tek ameliyatla bile yüksektir. Benzer şekilde onlarca yıl takip edilen ve tekrar kaymayan hastalarımız mevcuttur.

Kliniğimizde cerrahi önerdiğimiz duyuşal şaşılık hastalarına, tekrar kayma olasılıkları yanında kaymayabileceği de, kaysa bile tekrar cerrahi şanslarının bulunduğu söylenmekte ve hastalarımız ameliyat olmaları için desteklenmektedirler.

Kaynaklar

1. Bayramlar H, Karadağ R, Sarı Ü, Dağ Y. Sensoryel şaşılıklar ameliyat sonrası sıklıkla nüks etmez. Turk J Ophthalmol. 2014; Editöre mektup.
2. Yurdakul NS. Az gören olgularda şaşılık cerrahisi. Turk J Ophthalmol. 2013;43:313-6.
3. Bayramlar H, Gunduz A. Medium term outcomes of strabismus surgery in patients with monocular dense amblyopia. Saudi Med J. 2006;27:276-8.

Dr. Nazife Sefi-Yurdakul

İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göz Hastalıkları Kliniği, İzmir, Türkiye
Gsm: +90 533 502 89 52 E-posta:nsefi@yahoo.com